

I. chirurgická klinika Fakultní nemocnice Olomouc (FNOL)

I. chirurgická klinika patří mezi nejstarší pracoviště FNOL. Hlavním posláním I. chirurgické kliniky je poskytovat plánovanou a akutní chirurgickou péči pacientům města Olomouc a Olomouckého kraje, přičemž jako specializované pracoviště poskytujeme v indikovaných případech péči pacientům z celé České republiky.

Jakou péči poskytuje naše pracoviště?

- Veškerou standardní péči odpovídající klinickému chirurgickému pracovišti.
- Gastroenterochirurgii (chirurgii zažívacího traktu) v plném rozsahu, to znamená veškeré operace na jícnu, žaludku, střevech a konečníku. Rovněž sem patří operace jater, žlučníku, žlučových cest a slinivky břišní. To vše provádíme s využitím nejmodernějších operačních postupů včetně miniinvazivních a mezioborové intervenční spolupráce. Jako jedno z mála pracovišť v ČR se věnujeme chirurgii portální hypertenze.
- Hrudní chirurgii a plicní chirurgii v celém rozsahu, vyjma transplantace plic, a to jak pro benigní, tak i maligní onemocnění, včetně onemocnění mezihrudí, s využitím klasických i miniinvazivních přístupů.
- Veškerou operativu na ženském prsu, vyjma rekonstrukčních plastických operací (náhrad prsní žlázy) - tu provádí oddělení plastické chirurgie.
- Komplexní péči v oblasti onkochirurgie (chirurgie nádorů), a to všech orgánů vyjmenovaných výše. Tato složitá práce je vykonávána za úzké spolupráce především s onkology a radiology, ale mnohdy i s odborníky příbuzných oborů (kardiochirurgy, gynekology, urology, cévními chirurgy, neurochirurgy i plastickými chirurgy a ortopedy a otorinolaryngology).
- Novorozeneckou a dětskou chirurgii v plném rozsahu (vyjma plánované onkochirurgie solidních nádorů dětského věku), včetně výkonů pro poruchu vývoje zažívacího traktu, chirurgické řešení Crohnovy choroby dětského věku, náhrady a rekonstrukce žlučových cest, náhrady jícnu při jeho korosivním poškození, výkony pro gastroesofageální reflux (GERD), výkony pro deformity hrudní stěny (pectus excavatum, pectus carinatum), výkony pro vrozené defekty a vývojové vady stěny břišní (gastroschisa, omfalokela).
- V případě potřeby spolupracujeme s kolektivem traumatologického centra a urgentního příjmu (hlavně při závažných sdružených poraněních a polytraumatech).

Rozdělení pracoviště

I. chirurgickou kliniku tvoří ambulantní komplex, lůžková část, jednotka intenzivní péče a operační sály

- Ambulantní komplex tvoří celkem čtyři ambulance, endoskopická vyšetřovna a zákrokový sálek pro drobné operační výkony. Součástí ambulantního komplexu je vyšetřovna na oddělení urgentního příjmu, kde jsou vyšetřováni pacienti s náhlým chirurgickým onemocněním.
- Specializované poradny jsou rovněž součástí ambulantního komplexu. Ve vybraných dnech (viz. webové stránky FNOL) pracují naši specialisté v těchto poradnách a plánují pacienty k operacím.
- Specializované poradny:
 - Poradna pro onemocnění horního GIT
 - Poradna koloproktologická
 - Poradna hepatopankreatobiliární
 - Poradna hrudní
 - Poradna pro onemocnění prsu
 - Poradna pro chirurgickou léčbu chronických ran
 - Dětská poradna – na dětské klinice FNOL
- Pacienti, kteří jsou přijati na I. chirurgickou kliniku, jak z důvodu operace, tak z důvodu došetření, jsou hospitalizováni v lůžkové části.
- Lůžková část:
 - Oddělení 8 – onemocnění horní části zažívacího traktu, onemocnění plic, prsu, kýly
 - Oddělení 9 – onemocnění žlučníku, žlučových cest, jater a slinivky břišní
 - Oddělení 3 – onemocnění střev a konečníku, léčba komplikovaných ran a nitrobřišních infekcí
- Jednotka intenzivní péče – sledování pacientů po operacích, péče o rizikové pacienty

Hlavní procesy pracoviště

Jak vyplývá z hlavního poslání I. chirurgické kliniky, je veškerá činnost podřízena operační léčbě nemocných. Nejde nám jen o vysoké počty operací, přestože ekonomické ukazatele jsou neúprosné, ale hlavně o kvalitně provedené operační výkony s minimem komplikací. Protože kvalitu operování pacient těžko posoudí, soustředíme se rovněž na solidní komunikaci, příjemné prostředí a kvalitní doplňkové služby, které k pobytu v nemocnici patří.

- Začátkem každé hospitalizace je vyšetření pacienta na ambulanci. Tam je pacient řádně a jemu srozumitelně poučen o svém onemocnění, o indikaci k operaci, včetně alternativních možnostech řešení. Přijetí k operaci je výsledkem oboustranné dohody mezi pacientem a vyšetřujícím chirurgem potažmo I. chirurgickou klinikou. Po sepsání příjmové dokumentace je pacient přijat na lůžkovou část – příslušné oddělení podle stanovené diagnózy.
- Na lůžkovém oddělení se o pacienta stará ošetřující lékař a ten jej připraví k operaci. Samozřejmě na lůžkovém oddělení probíhá i pooperační fáze léčení, kdy ošetřující lékař v součinnosti se zdravotními sestrami pečuje o nemocného a dbá na jeho zdárné a časné vyléčení bez komplikací.
- Jednotka intenzivní péče – JIP, je dočasná zastávka pacientů po operaci, kteří potřebují zvýšený dohled, sledování životních funkcí a úpravu vnitřního prostředí. Zde je pacient připojen k monitorovací jednotce a pomocí infúzí a katetrů jsou upravovány životní funkce.
- Operační trakt – operační sál. FNOL má centralizovaný systém operačních sálů. To znamená, že operační sály jsou umístěny v jedné, vhodným způsobem členěné budově. Tyto sály jako samostatná jednotka zajišťují veškerý plánovaný i neplánovaný operační provoz. Součástí centrálních sálů je i centrální sterilizace. V operačním traktu rozlišujeme zónu ochranou, čistou (aseptickou), sterilní a odsunovou. Vstup na sály pro personál se děje přes filtr, ve kterém se všichni převléknou do operačního prádla. Přesun pacienta probíhá taktéž ve speciálním filtru, kdy je přeložen na transportní odnímatelnou desku nebo na vozík sloužící pro transport v operačním traktu. Na filtry navazuje ochranná zóna sestávající z příjezdové chodby pro převoz nemocných.
- Ambulantní operační sál - v ambulantní části chirurgického pracoviště se provádí celá řada chirurgických výkonů. Je proto potřebné, aby i ambulantní trakt měl svůj operační sál s nezbytným zázemím. I zde je nutno odlišit provádění septických operací od aseptických. Hranice možností ambulantní chirurgie jsou značně variabilní. Jde především o menší výkony - ošetření poranění, exstirpace a excize kožních a podkožních útvarů, operace panaritíí, incize abscesů a další. Stále více se prosazuje tzv. jednodenní chirurgie. Tou se rozumí krátkodobá

hospitalizace, resp. observace po operačním výkonu do 24 hodin. V současné době se touto metodou zkoušejí vykonávat některý druhy operací (operace kýl, varixů, žlučníku aj.) u vybraných nerizikových nemocných.

Další charakteristiky pracoviště

I. chirurgická klinika je významnou součástí Onkologického centra LF UP a FN v Olomouci, je výukovou základnou pro Lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, postgraduálním a akreditovaným pracovištěm pro základní i nástavbové specializace v oboru chirurgie (chirurgie, plicní chirurgie, dětská chirurgie) a podílí se na řešení grantů a výzkumných úkolů.

Dalším důležitým úkolem I. chirurgické kliniky je zajišťování chirurgických konzilií pro celou fakultní nemocnici a ve svém důsledku pro celý Olomoucký kraj.